

Program

Policy

Plan

» Riktlinjer

Regler

Finansriktlinje

Beslutad av kommunstyrelsen
13 februari 2023, §32. Dnr KS2023.0065

Innehåll

1	Syfte med finansriktlinjen	3
1.1	Förvaltningsprinciper	3
2	Placeringar.....	3
2.1	Kommunens olika placeringsportföljer	3
2.1.1	Placering av överskottslikviditet	3
2.1.2	Placeringar av gåvomedel	3
2.1.3	Pensionsfondens placeringar	4
2.2	Förvaltare.....	4
2.3	Ansvarfulla placeringar	4
2.4	Strategisk allokering	5
2.4.1	Investering i Aktiefonder	5
2.4.2	Investering i Räntefonder.....	5
2.4.3	Alternativa placeringar.....	5
2.4.4	Tillgångsallokering för pensionsfonden och gåvomedels portföljerna	5
2.4.5	Tillgångsallokering för överskottslikviditet.....	6
2.5	Jämförelseindex	6
3	Likviditetsförvaltning.....	7
3.1	Likviditetsreserv	7
3.2	Koncernbanken – inlåning.....	7
4	Valutahantering	7
4.1	Kommunens valutarisker	7
4.2	Verktyg för att hantera valutarisker.....	7
5	Uppföljning och rapportering.....	8
5.1	Tertialsrapportering	8
5.2	Årsrapportering.....	8

Dokumenttyp: Riktlinje

Dokumentet gäller för: Skövde kommun

Diarienummer: KS2023.0065

Reviderad: 2023-02-13

Giltighetstid: tills vidare

Tidpunkt för aktualitetsprövning: minst en gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Finanscontroller

Andra tillhörande dokument: Finanspolicy

1 Syfte med finansriktlinjen

Detta dokument är ett komplement till finanspolicyn. I finansriktlinjer fastställs limiter inom vilken finansförvaltningen måste ske, samt hur de olika finansiella riskerna ska förvaltas. Riktlinjen för finansiella placeringar utgör ett regelverk för den långsiktiga medelsförvaltningen och ska löpande hållas uppdaterad.

1.1 Förvaltningsprinciper

Kommunens förvaltningsmål skall uppnås med följande principiella riktlinjer för förvaltningen:

1. Diversifiering

Tillgångsförvaltningen skall utformas för att säkerställa en bra diversifiering inom och mellan de tillgångar som ingår i portföljen, i syfte att uppnå en effektiv riskspridning.

2. Långsiktighet

I en väldiversifierad portfölj är volatiliteten främst relaterad till att tillgångarna på de marknader som kommunen investerar i fluktuerar i värde. Eftersom huvuddelen av kommunens kapital inte ska användas i ett kortfristigt perspektiv är kortfristiga svängningar i portföljvärdet mindre relevant.

3. Ansvar

Kommunen ska i sin kapitalförvaltning sträva efter att vara en ansvarsfull investerare. Detta innebär att både investeringsstrategier så väl som placeringar ska utformas och bedömas efter en analys av såväl hållbarhet och etik som de finansiella aspekterna. Kommunens ambition är att integrera styrning av kapitalförvaltningen som ger positivt bidrag till miljö, verkar för mänskliga rättigheter och god bolagsstyrning.

2 Placeringar

2.1 Kommunens olika placeringsportföljer

Kommunen har placeringar inom tre områden, placering av överskottslikviditet, placering av gåvomedel och placeringar inom pensionsfonden. Dessa placeringar kan fördelas i delportföljer hos olika kapitalförvaltare.

2.1.1 Placering av överskottslikviditet

Överskottslikviditet ska i första hand användas för att amortera kommunens låneskuld. Ifall att amortering av låneskuld inte är möjligt eller gynnsamt vid en viss tidpunkt får överskott likviditet placeras i räntebärande placeringar. Avkastningsmålet för placeringar av överskottslikviditet är en årlig real värdeökning som motsvarar minst 0,5% över referensräntan Stibor 90 dagar.

2.1.2 Placeringar av gåvomedel

Skövde kommun förvaltar för närvarande tre portföljer med gåvomedel, Egnells medel, Adamssons gåva och Christine Wallers arv. Alla tre portföljer har som mål att bestå över en överskådlig framtid och genom sin avkastning möjliggöra satsningar inom kulturområdet. Användning av medel ur dessa portföljer regleras i riktlinjen för donationer, beslutad av kommunfullmäktige 30 september 2019, §90, KS2019.0141.

Placeringshorisonten för dessa portföljer överstiger 10 år. För att uppnå de långsiktiga placeringsmålen, är kommunen beredd att acceptera vissa kortsiktiga värdefluktuationer.

Placeringarna ska möjliggöra en god avkastning och en årlig real värdeökning som motsvarar minst 4,5% över Stibor 90 dagar, sett över en rullande femårsperiod.

2.1.3 Pensionsfondens placeringar

För att trygga utbetalningen av framtida pensionsutbetalningar har Skövde kommuns kommunfullmäktige 2020-06-15 beslutat att strata en pensionsfond. Syftet med pensionsfonden är att möta kostnader som kommer från pensionsskulden med en avkastning från placeringarna. Målet med placeringarna är att först låta placeringskapitalet växa till sig till 110% av pensionsskulden. När den konsolideringen har uppnåtts, ska avkastningen från fonden motsvara minst de årliga indexeringskostnaderna i pensionsskulden. Om konsolideringsgraden överstiger 110% kan uttag ur fonden ske för finansiering av kommunens likviditetsbehov.

Placeringshorisonten för förvaltningen överstiger tio år. För att uppnå de långsiktiga placeringsmålen, är kommunen beredd att acceptera vissa kortsiktiga värdefluktuationer.

Placeringarna ska möjliggöra en god avkastning och en årlig real värdeökning som motsvarar minst 4,5% över Stibor 90 dagar, sett över en rullande femårsperiod.

2.2 Förvaltare

Diskretionär förvaltare eller fondförvaltare skall ha erforderliga tillstånd för sin verksamhet enligt svensk lag.

Utländsk förvaltare skall ha tillstånd motsvarande de som anges ovan och stå under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

2.3 Ansvarfulla placeringar

Utöver skrivningen i finanspolicyn ska nedanstående anvisningen tillämpas för att säkerställa att Skövde kommuns kapital placeras på ett ansvarsfullt sätt.

Kommunen vill att investeringarna aktivt ska bidra till hållbar utveckling genom att följa FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030. I dessa mål ingår exempelvis klimatfrågan, rent vatten, djurlivet i hav och på land samt skydd av naturresurser. Av extra betydelse är de av FN:s hållbarhetsmål som Kommunen prioriterar i sin egen verksamhet. Kommunens ambition skall även vara att kapitalförvaltningen är förenlig med Parisavtalet.

Kommunens ambition ska vara att investering inte tillåts i företag som uppenbart bryter mot kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat. De konventioner som främst avses är – Konventioner om de mänskliga rättigheterna – FN:s barnkonvention – ILO-konventionerna om arbetsrätt – Internationella miljökonventioner – konventioner om korruption – vapenrelaterade konventioner som Sverige undertecknat.

Kommunens tillåts inte att investera i företag vars omsättning i väsentlig omfattning producerar tobak, alkohol, kommersiell spelverksamhet eller pornografi. Kommunen får ej investera i företag som producerar, moderniserar, underhåller eller distribuerar produkter som är speciellt utvecklade för klusterbomber, personminor, kemiska och biologiska vapen, samt kärnvapen.

Kommunen bör inte investera i företag vars verksamhet är förknippade med produktion samt distribution av kol till mer än 5% av omsättningen. Kommunen vill bidra till minskade koldioxidutsläpp för att förhindra fortsatt global uppvärmning. Kommunen skall mäta koldioxidavtrycket i aktieportföljen samt övergripande beskriva hur Kommunen arbetar med att sänka sina avtryck.

Kommunen ska sträva efter att vara en ansvarsfull ägare i vid bemärkelse. Det innebär att Kommunen ska vara en aktiv ägare och utnyttja sin möjlighet att påverka till ökad hållbarhet direkt eller indirekt via sina kapitalförvaltare eller andra aktörer. Arbetet bör ske genom aktivt ägarskap, långsiktighet i investeringar och ägararbete egna påverkansdialoger samt medverkan i internationella nätverk och initiativ för andra kapitalförvaltare.

Uppföljning av hur reglerna gällande hållbarhet efterföljs ingår i den årliga uppföljningen av förvaltningen.

2.4 Strategisk allokering

Den strategiska allokeringen anger vilka tillgångsslag som är tillåtna i portföljen och hur stor andel varje tillgångsslag får utgöra av den totala portföljen. För gåvomedlen och för pensionsfonden gäller en och samma strategiska allokeringen. För överskottslikviditet gäller en annan strategisk allokering.

Placering får ske i aktie-, bland-, och räntefonder. Placeringarna i alternativa tillgångsslag får ske efter godkännande av den specifika placeringen i kommunstyrelsens.

2.4.1 Investering i Aktiefonder

Tillåtna aktiefonder ska i huvudsak placera i börsnoterade bolag och fonden ska vara föremål för regelbunden handel på auktoriserad marknadsplats öppen för allmänheten och under tillsyn av Finansinspektionen.

2.4.2 Investering i Räntefonder

Tillåtna räntefonder ska vara nominerad i SEK eller vara SEK-hedgad för att undvika valutarisk. Tillåtna räntefonder ska omfattas av daglig handel och tillåts investera inom ratingsegmentet Investment Grade AAA+ till BBB-. Maximal tillåten duration för ränteportföljen är fem år.

Tillåtna räntefonder för placering av överskottslikviditet gäller ratingsegmentet A- (genomsnitt). Maximal duration är två år.

2.4.3 Alternativa placeringar

Med alternativa placeringar menas placeringar som utgör annat än traditionella investeringar i aktier och räntor. Vanligt förekommande alternativa placeringar är hedgefonder, fastighetsfonder, infrastrukturfonder, fonder med investeringar i onoterade bolag och fonder med investeringar i mikrokrediter. Ofta har alternativa placeringar inte samma likviditet, vilket innebär att dem inte kan säljas och köpas vid alla tillfällen.

När en bra möjlighet till investering i en alternativ tillgång uppstår ska det läggas fram till kommunstyrelsens arbetsutskott för beslut. Som underlag till beslut ska investeringens risker och kostnader belysas, samt vad det kan positivt bidra med i den övergripande förvaltningen av placeringsportföljen.

2.4.4 Tillgångsallokering för pensionsfonden och gåvomedels portföljerna

Procenttalen i tabeller i avsnitt 2.4.3 och 2.4.4 anger lägsta och högsta andel, som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt ska få utgöra av portföljens totala marknadsvärde. I tabellen framgår även den långsiktiga strategiska fördelningen mellan tillgångsslagen i form av "normalandel".

Tabellen avser allokeringsfördelningen som ska gälla för snittet av de delportföljerna som tillsammans utgör pensionsfonden och gåvomedelsportföljen. Allokering i underliggande delportföljer kan skilja sig åt hos olika kapitalförvaltare. När detta är fallet kan ekonomichefen utfärda en särskild allokeringsinstruktion till berörda kapitalförvaltare.

TILLGÅNGSSLAG	ALLOKERING, %		
	Min	Normal	Max
Aktier, totalt	40	70	80
- Varav svenska aktiefonder	40	60	80
- Varav utländska aktiefonder	20	40	60
Räntefonder, totalt	10	20	60
Alternativa placeringarna	0	10	20
Likvida medel	0	0	10

2.4.5 Tillgångsallokering för överskottslikviditet

TILLGÅNGSSLAG	ALLOKERING, %		
	Min	Normal	Max
Aktier, totalt	0	15	30
Svenska aktiefonder	40	60	80
Utländska aktiefonder	20	40	60
Räntefonder, totalt	70	85	100
Likvida medel	0	0	10

2.5 Jämförelseindex

Avkastningen och värdeutvecklingen av portföljen ska bedömas genom jämförelse mot sammanvägda index som framgår nedan:

TILLGÅNGSSLAG	INDEX* (Net return)

Svenska aktier	SIX PRX
Utländska aktier	MSCI All Country World Index
Räntebärande papper	OMRX Tbill och OMRX Bond (50/50)

*I rapporteringssyfte kan andra jämförelseindex användas utöver ovanstående. Valet av jämförelseindex ska motiveras.

3 Likviditetsförvaltning

3.1 Likviditetsreserv

En likviditetsreserv motsvarande 1 månads skatteintäkter ska alltid finnas. Ifall att likviditetsreserven understiger den nivån ska detta omgående rapporteras till kommunens ekonomichef.

Likviditetsreserven kan bestå av:

- Likvida medel på bankkonto
- Checkräkningskredit
- Beviljade kreditlöften
- Räntebärandeplaceringar som kan frigöras inom 3 arbetsdagar

3.2 Koncernbanken – inlåning

I Finanspolicy beskrivs hur koncernbanken fungerar när det kommer till utlåning till kommunala bolag, kommunalförbund och stiftelser. I denna riktlinje beskrivs hur inlåning hanteras, alltså när bolag, förbund eller stiftelse har ett positivt saldo på sitt underkonto i kommunens koncernkonto.

När inlåning sker tillämpas en inlåningsränta som är lika med Riksbankens gällande styrränta med avdrag av 1,5%. Denna ränta utbetalas årsvis. Oavsett styrräntan utgår det aldrig en negativ inlåningsränta. I dessa fall är inlåningsränta lika med 0%.

4 Valutahantering

4.1 Kommunens valutarisker

Skövde kommun köper el på den nordiska elbörsen Nordpool och Nasdaq Commodities. Denna handel utförs av den av Skövde kommun anvisade elmäklaren. Avräkning av el sker i euro. Detta medför valutarisker, alltså risken att växelkursen mellan euro och svenska krona ändras.

4.2 Verktyg för att hantera valutarisker

För att hantera valutarisker får följande instrument användas:

- Spot transaktioner, köp eller sälj av euro med direkt leverans.
- Valuta terminer, köp eller sälj av euro på ett framtida datum med en förut avtalad växelkurs.

- Valuta Swap, köp eller sälj av euro med direkt leverans i kombination med ett omvänt köp eller sälj transaktion på ett framtida datum med en förut avtalad växelkurs.

5 Uppföljning och rapportering

5.1 Tertialsrapportering

Varje tertial skall förvaltningsutfallet rapporteras till kommunstyrelsen. Följande ska ingå i finansrapporten:

- Aktuell värdering av tillgångar
- Tillgångsportföljens totala avkastning under perioden, under året och sedan start
- Procentuell fördelning på olika tillgångsslag
- Utvärdering av delportföljer/förvaltare mot jämförelseindex, med tillämpning av vedertagna nyckeltal och riskmått
- Utvärdering av totalportföljen i förhållande till normalportfölj
- Utvärdering av totalportföljens utveckling i förhållande till det långsiktiga avkastningsmålet

5.2 Årsrapportering

I årets sista rapport ska, förutom fokus på tertialet, en årsvis uppföljning genomföras avseende punkter som nämns i kapitel 5.

Samtidigt med årsuppföljningen ska en hållbarhetscreening göras där portföljens CO2 avtryck presenteras. En återrapporing utifrån portföljens efterlevnad av följande perspektiv ska inkluderas:

- Global Development Goals
- Parisavtalet
- De av Sverige antagen FN konventioner (till exempel Barnkonventionen)